

Sygn. akt VII KZ 8/18

POSTANOWIENIE

Dnia 13 sierpnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

Protokolant Ewa Śliwa

przy udziale prokuratora Prokuratury Regionalnej w Warszawie Edyty Kuśnierz, delegowanej do prokuratury Krajowej Departamentu do Spraw Wojskowych, w sprawie płk. rez. Z.K., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 13 sierpnia 2018 r. zażalenia obrońcy płk. rez. Z.K. na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt So. .../16,

postanowił

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2018 r., sygn. akt So. .../16, Wojskowy Sąd Okręgowy w . nie uwzględnił wniosku obrońcy oskarżonego płk. rez. Z.K. o uchylenie zabezpieczenia majątkowego na mieniu oskarżonego, zastosowanego

postanowieniem prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w W. z dnia 10 czerwca 2015 r., sygn. akt Po. Śl. .../14.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca oskarżonego, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mogący mieć wpływ na jego treść, a polegający na niesłusznym uznaniu, iż nie ustały przyczyny, dla których zastosowano zabezpieczenie majątkowe, w części dotyczącej naprawienia szkody do kwoty 655.550,00 złotych, podczas gdy prawidłowe rozumowanie winno prowadzić do wniosku przeciwnego i skutkować uwzględnieniem wniosku o uchylenie w tej części zabezpieczenia majątkowego.

Stawiając powyższe zarzuty, obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie zabezpieczenia majątkowego w części dotyczącej zabezpieczenia obowiązku naprawienia szkody do kwoty 655.550,00 złotych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesione zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Wojskowy Sąd Okręgowy w W. dokonał prawidłowych ustaleń faktyczno - prawnych, stwierdzając, iż brak jest aktualnie podstaw do uwzględnienia wniosku obrońcy oskarżonego płk. Z.K. o uchylenie zabezpieczenia majątkowego.

Na wstępie wskazać należy, iż przewidziane w art. 291 k.p.k. zabezpieczenie majątkowe, stanowi środek przymusu, którego zadaniem jest zabezpieczenie realności wykonania kary grzywny, świadczenia pieniężnego, przepadku lub środka kompensacyjnego i jest dopuszczalne wówczas, gdy istnieje co najmniej prawdopodobieństwo popełnienia przestępstwa, za które można orzec ww. karę lub środki karne, czy też środki kompensacyjne. Jednocześnie, zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 291 § 1 k.p.k., zabezpieczenie majątkowe może być stosowane wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że bez takiego zabezpieczenia wykonanie orzeczenia w zakresie wskazanej kary, świadczenia pieniężnego, przepadku lub środka kompensacyjnego będzie niemożliwe albo znacznie utrudnione. Istota tego środka przymusu ma na celu takie ograniczenie uprawnień majątkowych oskarżonego, aby możliwe stało się wykonanie wyroku karnego w zakresie orzeczonych przez sąd kar i środków karnych o charakterze materialnym.

Niewątpliwie też, zabezpieczenie majątkowe stanowi istotne ograniczenie prawa do dysponowania swoim mieniem przez osobę, która w trakcie trwania postępowania karnego korzysta z domniemania niewinności, w konsekwencji czego jego stosowanie powinno być ograniczone, jeżeli w świetle okoliczności sprawy rysuje się realna szansa wykonania kary i wyegzekwowania ww. środków karnych, kompensacyjnych także bez tego środka przymusu (por. P. Kruszyński, Z problematyki zmian przepisów k.p.k. w zakresie zabezpieczenia majątkowego, *Palestra* 1994, nr 9-10, s. 36).

Zgodnie z art. 293 § 2 k.p.k. i art. 291 § 4 k.p.k., rozmiar zabezpieczenia powinien odpowiadać jedynie potrzebom tego, co ma zabezpieczać, natomiast należy je uchylić niezwłocznie w całości lub w części jeśli ustaną przyczyny, wskutek których zostało ono zastosowane w określonym rozmiarze lub powstaną przyczyny uzasadniające jego uchylenie choćby w części.

W rozpoznawanej sprawie Sąd pierwszej instancji prawidłowo wskazał, że w dalszym ciągu istnieją podstawy faktyczne i prawne zabezpieczenia majątkowego na mieniu oskarżonego.

Oskarżonemu zarzucono aktem oskarżenia popełnienie przestępstwa z art. 231 § 2 k.k. w zb. z art. 284 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 k.k., a zatem przestępstwa, którego celem miało być osiągnięcie korzyści majątkowej. W tej sytuacji nie sposób zaprzeczyć, że istnieją przesłanki materialno - prawne do orzeczenia kary grzywny oraz wskazanych wyżej sankcji o charakterze majątkowym. Ponadto, w kontekście zgromadzonego dotychczas materiału dowodowego nadal istnieje prawdopodobieństwo dopuszczenia się przez oskarżonego zarzuconego mu czynu zabronionego.

Tak więc charakter zarzuconego mu przestępstwa w dalszym ciągu uzasadnia korzystanie z instytucji, o jakiej mowa w art. 291 k.p.k. Wysokość stosowanego wobec oskarżonego zabezpieczenia majątkowego odzwierciedla wagę i charakter stawianego mu zarzutu oraz uwzględnia podstawowy cel tej instytucji, jakim jest zabezpieczenie wykonania orzeczenia na mieniu oskarżonego w wypadku, gdy zostanie on skazany za zarzucany czyn zabroniony i jednocześnie orzeczone zostaną wobec niego grzywna, świadczenie pieniężne, przepadek albo środek kompensacyjny.

Jednocześnie biorąc pod uwagę wysokość szkody, jaką miał wyrządzić oskarżony popełniając zarzucone mu przestępstwo, realna pozostaje też obawa, że w razie uchylecia zabezpieczenia majątkowego, oskarżony mógłby podjąć bezprawne działania mające na celu uniknięcie egzekucji z tego mienia.

Reasumując, zabezpieczenie majątkowe rzeczywiście jest środkiem dolegliwym i w sposób istotny ingeruje w konstytucyjnie chronione prawa oskarżonego, tym niemniej dalsze stosowanie wobec oskarżonego wskazanej instytucji jest niezbędne dla zabezpieczenia przyszłego wyegzekwowania ewentualnych kar, środków kompensacyjnych, itp.

W niniejszej sprawie istniały pełne podstawy do skorzystania z tej instytucji, zważywszy na wykazane powyżej okoliczności, w postaci rodzaju i charakteru zarzucanego oskarżonemu przestępstwa, które do chwili obecnej nie zmieniły się. Natomiast okoliczności podnoszone w uzasadnieniu zażalenia przez obrońcę oskarżonego są jedynie prezentacją ich oglądu sprawy i zapewne będą brane pod uwagę przy ocenie materiału dowodowego przez Sąd *meriti*. Na obecnym jednak etapie postępowania nie mogą przesądzać o braku zasadności zaskarżonej decyzji. Aprobując więc w pełni stanowisko Wojskowego Sądu Okręgowego w W., Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.